

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: S. El Hammouti
Telefoon: 06-34186359

Portefeuillehouder: wethouder Karremans
Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Ons kenmerk: M2111-752
Uw kenmerk: 21bb8612

Datum: 26 november 2021

Betreft: 4^e voortgangsrapportage Relax. Dit is
Rotterdam en Rotterdam tegen Racisme

Aan de commissie WIISA

Geachte commissieleden,

Op 21 maart 2019 presenteerde het college het actieprogramma Integratie & Samenleven Relax. Dit is Rotterdam (hierna: Relax). *Relax* ging van papier naar praktijk. De beschreven acties en stevige ambities gaven een nieuw narratief en koers aan de stad, waar diversiteit een feit is, waar iedereen mee doet en de kansen krijgt en pakt om zichzelf te ontwikkelen. Met respect voor de grenzen en bescherming van de wet. Een verhaal dat veel weerklank heeft gekregen in de stad.

Samen met organisaties uit de stad en (betrokken) Rotterdammers werken we al twee jaar lang aan het realiseren van onze ambities. We organiseren dialoog, ontmoeting, faciliteren deskundigheidsbevordering en investeren in sociale cohesie, weerbaarheid en veerkracht – voor *alle* Rotterdammers. Naar aanleiding van de mondiale en lokale antiracismebeweging *Black Lives Matter*, is met Rotterdam tegen Racisme onze aanpak van discriminatie en racisme stevig geïntensiveerd. Vervolgens hebben we aanvullend ook het dialoogtraject met Rotterdammers over het koloniaal- en slavernijverleden ingezet en een voorstel gedaan voor een stadsprogramma. Met een open blik, daadkracht en een constructieve houding luisteren we naar de behoeftes, zorgen en signalen in de stad én in uw raad.

Sinds de start van *Relax* krijgt u elk halfjaar een voortgangsrapportage met de actuele stand van zaken. Hierbij bied ik u de vierde rapportage aan, waarin ook alle ontwikkelingen vanuit het intensiveringsplan Rotterdam tegen Racisme zijn opgenomen. Hiermee krijgt u inzicht in de voortgang in het jaar 2021, tot op heden. Dit is de laatste voortgangsrapportage die nog binnen deze collegeperiode valt; de volgende is na de verkiezingen.

Gelijktijdig met deze rapportage ontvangt u ook de voortgangsbrief Integratie en de Aanpak Rotterdamse Opgave Inburgering, waarin u wordt geïnformeerd over ontwikkelingen op het terrein van Integratie. Om die reden spitst dit stuk zich uitsluitend toe op het beleidsveld Samenleven.

Hoe staat het met mate van acceptatie van diversiteit in Rotterdam?

Rotterdamers vinden het in 2021 leuk om te wonen in een stad met mensen met zoveel verschillende achtergronden (bron: Omnibusenquête). En we stimuleren steeds meer werkgevers en professionals om met diversiteit en inclusie aan de slag te gaan. We zien en horen in de stad hoe de toon van Relax gewaardeerd wordt en met de extra acties na Black Lives Matter en de komende acties na de onderzoeksresultaten van het koloniaal en slavernijverleden de goede dingen worden gedaan.

Ook de interne gemeentelijke organisatie werkt doorlopend aan een werkvloer waar elke ambtenaar zich thuis en gewaardeerd voelt. Dit zijn waardevolle opbrengsten waar ik trots op ben, maar we zijn er nog niet. Tegenover ieder positief voorbeeld staat een gebeurtenis in de stad die ons schokt en raakt. Duurzame verandering en acceptatie vraagt om structurele inzet op de lange termijn. Ik geloof erin dat we de juiste stappen zetten om nog meer positieve impact te maken.

Verschillende onderzoeken geven inzicht in de staat van acceptatie, bijvoorbeeld ten aanzien van culturele, religieuze en seksuele diversiteit. U bent hierover doorlopend geïnformeerd. Onderstaand treft u ter volledigheid de van de meest actuele en belangrijkste meetresultaten uit de afgelopen periode, waarover u reeds bent geïnformeerd:

- Acceptatie diversiteit Omnibus enquête: zie afdoening 21bb8613
- Onderzoek Labyrinth 'Samenleven in de superdiverse stad'. Zie wethoudersbrief 21bb7796
- Verdiepend onderzoek discriminatie in de wijken n.a.v. uitkomsten Wijkprofiel 20bb18104

Zoals eerder deze collegeperiode aangegeven (zie bijvoorbeeld 19bb18662) constateren we dat 'acceptatie van diversiteit' zich niet eenvoudig laat meten. De metingen die er zijn kunnen erg van elkaar verschillen, ook in de tijd is er een (niet-significant) grillig verloop. De cijfers leiden ook steeds tot vragen. Want duidt een stijging van cijfers op meer discriminatie, of meer bewustzijn en meldingsbereidheid oftewel een versterking van de emancipatiebeweging? Er is (te) veel ruimte voor discussie over de cijfers.

We laten het niet bij die conclusie. We zetten in op verwetenschappelijking van de cijfers en het gemeentebestuur. In *Rotterdam Tegen Racisme* namen we in lijn met een initiatiefvoorstel van DENK en VVD op dat er een 'inclusiviteitsindex' moet komen – en dat gaat lukken. Eind dit jaar presenteert de EUR in samenwerking met IDEM en de gemeente een interactief en voor ieder toegankelijk dashboard, dat de komende jaren continu wordt uitgebreid en ondersteund met flankerend kwalitatief onderzoek door EUR studenten in Rotterdamse wijken. Hiermee kunnen komende colleges, gemeenteraadsleden, studenten en alle andere Rotterdammers begrijpelijk en beter zicht krijgen op de cijfermatige realiteit van inclusie in onze stad. U leest hierover meer in de rapportage in paragraaf 3.9.

Tot slot. Met het vaststellen van de begroting kunnen een aantal van de intensiveringen van RTR in 2022 worden voortgezet. De Relax-aanpak wordt na Rotterdam Tegen Racisme óók uitgebreid met het Stadsprogramma Koloniaal en Slavernijverleden van Rotterdam (zie koersdocument 21bb12546). Deze programma's samen vormen de brede en sterke samenlevingsagenda van Rotterdam. Daarnaast wil het college op een aantal punten intensiveren, zoals het uitbreiden van mystery guest onderzoeken in de horeca en arbeidsmarkt en onderzoeken of meer inzet nodig is om het gebied van LHBTI+ acceptatie.

Ter afdoening

- Tijdens de commissievergadering van 23 juni 2021 heeft voormalig wethouder Wijbenga toegezegd dit jaar te rapporteren over de gemeentelijke sanctiemogelijkheden tegen discriminerende woningmakelaars en woningverhuurders' (21bb8616). Zie daarvoor meer informatie in paragraaf 2.1.2 en bijgaand rapport '*Aanpak discriminatie bij woningverhuur - Verkenning van acties naar aanleiding van praktijktesten en mystery calls*'. Met het onderzoek van RADAR en de (landelijke) vervolgstappen vertrouwen wij erop u voldoende te hebben geïnformeerd en te voldoen aan toezegging 21bb8616.
- In dezelfde commissievergadering is toegezegd u in deze rapportage te informeren over het aantal scholen per sector waar trainingen worden gegeven over omgaan met diversiteit, inclusiviteit en uitsluiting (21bb8612). Zie paragraaf 3.3.1 voor de uitwerking daarvan. Ik stel voor om deze toezegging 21bb8612 als afgedaan te beschouwen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Mr. Drs. V.P.G. Karremans
Wethouder Handhaving, Buitenruimte, Integratie en Samenleven

Bijlagen:

1. Voortgangsrapportage *Relax. Dit is Rotterdam* en *Rotterdam tegen Racisme*
2. Rapport RADAR *Aanpak discriminatie bij woningverhuur*
3. Rapport RADAR *Discriminatie-ervaringen woningzoekenden in Rotterdam 2021*
4. Aanbevelingen bij bovengenoemd onderzoek